

МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ НА ОСНОВІ ДОКАЗОВОЇ ПРАКТИКИ

MECHANISMS OF PUBLIC MANAGEMENT OF HEALTH CARE IN THE CONTEXT OF EUROPEAN STANDARDS OF MEDICAL SERVICES BASED ON EVIDENCE PRACTICE

Метою дослідження було вивчення механізмів публічного управління охороною здоров'я в контексті європейських стандартів медичних послуг та доказової практики, а також аналізу їхньої адаптації в Україні. Досліджено фінансові, адміністративні та організаційні аспекти управління системою охорони здоров'я, а також механізми контролю якості медичних послуг в Україні та європейських країнах. Основну увагу приділено порівнянню моделей публічного управління в Україні та в інших європейських країнах, таких як Швеція, Німеччина, Франція та Великобританія. Цілями дослідження були аналіз сучасних моделей фінансування охорони здоров'я в європейських країнах, дослідження ефективності адміністративних механізмів управління системою охорони здоров'я, а також оцінка стандартів якості медичних послуг та їхнього застосування в Україні. Крім того, важливим завданням було вивчення ролі цифрових технологій у публічному управлінні охороною здоров'я та їхнє впровадження в українську медичну систему. У результаті дослідження було визначено ключові відмінності між українською моделлю охорони здоров'я та європейськими стандартами. Виявлено, що в Україні існує потреба у вдосконаленні системи фінансування, зокрема шляхом упровадження змішаної моделі, яка поєднує державні інвестиції та медичне страхування. Також виявлено важливість децентралізації управління, що дозволяє ефективніше адаптувати систему охорони здоров'я до потреб регіонів. Необхідно підвищити ефективність контролю якості медичних послуг, використовуючи міжнародні стандарти та розвивати цифрові інструменти в медичних установах. Значення отриманих результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані для вдосконалення наявних механізмів управління охороною здоров'я в Україні, адаптації європейських практик до українських умов, а також для подальшого розвитку цифрової системи охорони здоров'я. Упровадження запропонованих рекомендацій дозволить підвищити якість медичних послуг, забезпечити більшу доступність медичної допомоги та наблизити українську систему охорони здоров'я до європейських стандартів.

Ключові слова: публічне управління та адміністрування, охорона здоров'я, правові аспекти, організаційний механізм управ-

ління, європейська інтеграція, практика управління медичним закладом.

The purpose of the study was to examine the mechanisms of public healthcare management in the context of European standards of medical services and evidence-based practice, as well as to analyse their adaptation in Ukraine. The financial, administrative and organisational aspects of healthcare management, as well as the mechanisms of quality control of medical services in Ukraine and European countries, are investigated. The main focus is on comparing public administration models in Ukraine and other European countries, such as Sweden, Germany, France and the UK. The objectives of the study were to analyse the current models of healthcare financing in European countries, to investigate the effectiveness of administrative mechanisms for managing the healthcare system, and to assess the quality standards of healthcare services and their application in Ukraine. In addition, an important task was to study the role of digital technologies in public healthcare management and their implementation in the Ukrainian healthcare system. The study identified key differences between the Ukrainian healthcare model and European standards. It was found that there is a need to improve the financing system in Ukraine, particularly by introducing a mixed model that combines public investment and health insurance. The importance of decentralisation of governance is also identified, which allows for more effective adaptation of the healthcare system to the needs of the regions. It is necessary to improve the efficiency of quality control of medical services using international standards and develop digital tools in medical institutions. The significance of the findings is that they can be used to improve existing healthcare governance mechanisms in Ukraine, adapt European practices to Ukrainian conditions, and further develop the digital healthcare system. The implementation of the proposed recommendations will improve the quality of medical services, ensure greater accessibility of medical care and bring the Ukrainian healthcare system closer to European standards.

Key words: public management and administration, health care, legal aspects, organizational mechanism of management, European integration, practice of managing a medical facility.

УДК 351.773:614.2(4-672ЄС)
DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.34.38>

Баштанник В.В.

д. наук з держ. упр.,
професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування,
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
ORCID ID: 0000-0001-5969-3620

Постановка проблеми. Реформування системи охорони здоров'я є ключовим напрямом забезпечення сталого розвитку суспільства. Усе складніші виклики, пов'язані із забезпеченням доступу до якісних медичних послуг, фінансовою стійкістю системи охорони здоров'я та підвищенням ефективності її функці-

онування, вимагають упровадження новітніх механізмів публічного управління. Особливого значення набуває адаптація системи охорони здоров'я України до європейських стандартів, які ґрунтуються на принципах доказової медицини, права людини на здоров'я та соціальної справедливості. Європейський досвід

демонструє, що реалізація таких стандартів можлива за умов ефективного управління, інтеграції інформаційних технологій, розвитку інституційної спроможності та залучення громадянського суспільства до процесів прийняття рішень. В українському контексті це питання має особливу актуальність у зв'язку з необхідністю подолання низки проблем, серед яких: низький рівень фінансування галузі, недосконалість управлінських процесів, обмежений доступ до якісних послуг у сільській місцевості, а також недостатня інтеграція доказової практики у прийнятті рішень. Ці проблеми посилюються в умовах сучасних соціально-економічних та геополітичних викликів. Дослідження та впровадження механізмів публічного управління у сфері охорони здоров'я, орієнтованих на європейські стандарти, є важливим для забезпечення її сталого розвитку в Україні. Ця тема є актуальною не тільки через потребу в покращенні якості медичних послуг, але й через прагнення України до інтеграції в європейський простір.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Публічне управління в охороні здоров'я є важливою темою для сучасних досліджень, оскільки ефективність цієї системи безпосередньо впливає на рівень життя та здоров'я населення. Дослідження цієї проблеми дає можливість визначити ключові управлінські механізми та розробити шляхи їхнього удосконалення в контексті європейських стандартів й української реальності. К. Бондар вивчав механізми публічного управління сталим розвитком регіонів України в умовах глобалізації, зокрема, підкреслюючи важливість адаптаційного підходу, який може бути застосований в управлінні охороною здоров'я для реагування на глобальні виклики, зокрема під час пандемій чи економічних змін. Це дослідження корисне для розуміння гнучкості управлінських структур у сфері охорони здоров'я [1]. Передумови функціонування міжнародних організацій у механізмі державного управління системою охорони здоров'я, акцентуючи на важливості міжнародних стандартів і взаємодії з міжнародними організаціями для покращення управлінських процесів у цій сфері, що є важливим для розвитку інститутів охорони здоров'я в Україні розглядали І. Сазонець та О. Вівсянник [2]. М. Долгіх досліджував як закономірності реформування механізмів публічного управління охороною здоров'я в Україні, так і досвід закордонних країн у формуванні ефективних механізмів управління в цій сфері, надаючи порівняльний аналіз різних моделей, що допомагає оцінити їхні можливості для покращення ситуації в Україні [3; 4]. І. Зима проаналізував законо-

давче забезпечення трансформації системи охорони здоров'я, визначаючи основні бар'єри та шляхи їхнього подолання для забезпечення належного функціонування медичної системи в країні [5]. Г. Кузьменко порівнював успішні практики публічного управління охороною здоров'я європейських країн з українським контекстом, а також розглядав проблеми реалізації публічного управління в Україні [6]. О. Мельниченко й Ж. Овчарова розглядали публічне управління розвитком охорони здоров'я як предмет наукових досліджень, наголошуючи на важливості вдосконалення публічних політик і стратегій для досягнення ефективнішого функціонування системи охорони здоров'я в Україні [8].

Вивчення публічного управління у сфері охорони здоров'я на основі дослідження як закордонного, так і українського досвіду дозволяє виокремити важливі аспекти, які слід враховувати для розвитку ефективної системи охорони здоров'я в Україні, зокрема в частинах фінансування, організації управління, контролю якості та інтеграції міжнародних стандартів.

Виклад основного матеріалу. Публічне управління охороною здоров'я є однією з ключових сфер державної політики, спрямованої на забезпечення доступності, якості та ефективності медичних послуг для населення. Воно охоплює організацію, регулювання та контроль діяльності системи охорони здоров'я, що має на меті підвищення рівня громадського здоров'я. У контексті європейської інтеграції дотримання європейських стандартів медичних послуг є ключовим фактором забезпечення високої якості та доступності медичної допомоги для всіх громадян, базуючись на принципах прав людини, інклюзивності та рівності. Європейські стандарти медичних послуг визначають ключові критерії, яких мають неухильно дотримуватися медичні системи, а саме доступність, безпечність, ефективність, пацієнтоорієнтованість і своєчасність. Вони ґрунтуються на розумінні того, що охорона здоров'я є фундаментальним правом людини, а забезпечення якісної медичної допомоги – основним завданням держави. Важливим аспектом є також підвищення довіри до системи охорони здоров'я через забезпечення прозорості процесів та використання сучасних підходів до управління. Доказова медицина є основою сучасного управління охороною здоров'я [11]. Це концепція, що передбачає використання найкращих доступних наукових доказів для прийняття рішень у сфері охорони здоров'я, на основі чого доцільно побудувати Порівняння моделей публічного управління охороною здоров'я в Європі (таблиця 1).

Таблиця 1

Порівняння моделей публічного управління охороною здоров'я в Європі

Країна	Модель фінансування	Організація управління	Підхід до контролю якості	Цифровізація охорони здоров'я
Швеція	Державне фінансування через податки	Централізоване управління через державні органи	Національні стандарти та моніторинг якості; акредитація медичних установ	Розвинена система електронних медичних записів, телемедицина
Німеччина	Медичне страхування (обов'язкове)	Мультирівневе управління (федеральні та земельні органи)	Оцінка якості через медичне страхування; звітність	Електронні рецепти та реєстри, телемедицина в розробці
Франція	Змішане фінансування (державне і страхове)	Децентралізоване управління, зокрема через місцеві органи влади	Внутрішній контроль якості в лікарнях, системи акредитації	Розвинена електронна система для звітності лікарів
Великобританія	Державне фінансування через NHS (Національна служба охорони здоров'я)	Централізоване управління через NHS	Регулярні перевірки стандартів та практик медичними інспекторами	Всеосяжна електронна система медичних карт пацієнтів
Країна	Модель фінансування	Організація управління	Підхід до контролю якості	Цифровізація охорони здоров'я
Іспанія	Медичне страхування, регіональне фінансування	Децентралізоване управління на регіональному рівні	Контроль через регіональні агентства, регулярні оцінки якості	Розвинена електронна медична система, телемедицина
Італія	Державне фінансування через податки	Мультирівневе управління, регіональні органи мають значну роль	Постійна оцінка якості в лікарнях через національні агентства	Часткова цифровізація в медичних закладах

Джерело: створено автором на основі [12].

Вона не лише покращує клінічні результати, а й оптимізує ресурси, сприяючи ефективному управлінню. Інтеграція доказової медицини в публічне управління дозволяє розробляти стандартизовані протоколи лікування, упроваджувати ефективні моделі організації медичних послуг і створювати умови для інновацій. Публічне управління охороною здоров'я базується на інтеграції доказової практики, сучасних стандартів та інноваційних підходів. Воно забезпечує створення умов для високоякісного медичного обслуговування населення, що відповідає європейським стандартам і сприяє сталому розвитку системи охорони здоров'я загалом.

Порівнюючи моделі публічного управління охороною здоров'я в Україні з іншими європейськими країнами, можна виділити кілька ключових відмінностей та подібностей. В Україні система охорони здоров'я фінансується переважно коштом державного бюджету, зокрема через систему Національної служби здоров'я України (НСЗУ). У багатьох європейських країнах, таких як Німеччина, Франція та Іспанія, також використовуються змішані моделі фінансування, поєднуючи державне й медичне страхування. У Швеції та Великобританії основний фінансовий механізм – державне фінансу-

вання через податки або національні медичні служби [12]. В Україні охорона здоров'я має централізовану структуру, де Міністерство охорони здоров'я контролює основні напрями розвитку, але останніми роками спостерігається тенденція до децентралізації, особливо в питаннях управління медичними закладами на місцях. Водночас у європейських країнах, таких як Німеччина та Італія, управління системою охорони здоров'я є більш децентралізованим, із регіональними органами, що мають значні повноваження.

В Україні активно впроваджуються механізми контролю якості через акредитацію медичних закладів та моніторинг послуг через НСЗУ, але система потребує подальшого вдосконалення. У Європі, зокрема у Великобританії та Швеції, контроль якості є частиною національних стандартів, і часто включає регулярні перевірки лікарень та медичних закладів державними органами чи незалежними агенціями. В Україні активно розвивається електронне здоров'я (електронні медичні картки, рецепти), однак система ще перебуває на етапі впровадження та потребує масштабних інвестицій у технології. Водночас у таких країнах, як Великобританія та Швеція, цифрові системи охорони здоров'я

досягли високого рівня розвитку, що проявляється в успішній інтеграції електронних медичних записів і впровадженні телемедицини на національному рівні. Таким чином, хоча Україна і має певні досягнення в реформуванні системи охорони здоров'я, необхідно врахувати міжнародний досвід для подальшого вдосконалення фінансування, управління та контролю якості медичних послуг.

Доказова медицина є фундаментом сучасного управління охороною здоров'я, що сприяє прийняттю обґрунтованих рішень на всіх рівнях – від клінічної практики до стратегічного планування. Її основна мета – забезпечення використання найкращих наукових доказів для розробки, впровадження та оцінки медичних послуг. У публічному управлінні доказова практика відіграє ключову роль, дозволяючи формувати ефективні політики, що базуються на перевірених даних, а не на припущеннях чи традиційних підходах. Одним із центральних елементів доказової медицини є використання систематизованих даних, отриманих із клінічних досліджень, метааналізів та національних і міжнародних баз доказів, таких як Cochrane Library. Ці дані слугують основою для розробки клінічних настанов, які є інструментами стандартизації медичної допомоги. Настанови допомагають уникнути варіативності в лікуванні та підвищують його ефективність, що особливо важливо для забезпечення європейських стандартів якості медичних послуг. Протоколи визначають чіткі алгоритми дій для медичних працівників і сприяють оптимізації усіх процесів. Вони допомагають знизити ризики для пацієнтів і підвищують безпечність медичних втручань. У контексті публічного управління ці протоколи є ефективним інструментом для моніторингу та оцінки якості надання медичних послуг.

Доказова практика також включає аналіз економічної доцільності рішень. Це особливо важливо в умовах обмежених ресурсів, оскільки дозволяє визначити найефективніші та економічно виправдані стратегії. В управлінні охороною здоров'я це означає спрямування ресурсів на найбільш важливі та результативні напрями, що сприяє підвищенню загальної ефективності системи. У публічному управлінні охороною здоров'я доказова медицина допомагає забезпечити прозорість і підзвітність рішень. Використання обґрунтованих даних і доказів зменшує ризики суб'єктивності або політичного впливу на рішення, підвищуючи довіру населення до системи. Крім того, вона підтримує процеси навчання і підвищення кваліфікації медичних працівників, інтегруючи нові наукові знання в практику. Отже,

доказова медицина є основою ефективного публічного управління, спрямованого на впровадження європейських стандартів медичних послуг. Вона забезпечує науково обґрунтований підхід до розробки політик, підвищує якість і безпечність медичних втручань та сприяє раціональному використанню ресурсів. Це дозволяє створити систему охорони здоров'я, орієнтовану на потреби пацієнта та побудовану на принципах ефективності, прозорості й підзвітності [9].

Європейські стандарти медичних послуг мають важливе значення для організації систем охорони здоров'я в країнах Європейського Союзу та визначають ключові критерії, яких повинні дотримуватися медичні установи та органи управління для забезпечення високоякісної медичної допомоги. Ці стандарти охоплюють різні аспекти організації медичних послуг, включаючи доступність, безпечність, ефективність, пацієнтоорієнтованість і своєчасність, що є основою для забезпечення належної медичної допомоги на всіх рівнях. Доступність є одним із головних принципів європейських стандартів. Це означає, що медичні послуги повинні бути доступні для всіх верств населення, незалежно від їхнього соціально-економічного статусу, місця проживання чи інших факторів. Важливим аспектом доступності є забезпечення рівного доступу до медичних послуг на всіх етапах лікування – від профілактики до післяопераційної реабілітації. У межах цього стандарту велика увага приділяється створенню системи первинної медичної допомоги, розвитку медичної інфраструктури в сільських та віддалених районах, а також усуненню бар'єрів доступу до медичних послуг для малозабезпечених верств населення. Безпечність також є ключовим аспектом європейських стандартів. Це передбачає, що пацієнти повинні бути захищені від потенційних небезпек, пов'язаних із медичними втручаннями, таких як помилки в діагностиці чи лікуванні, інфекції, алергічні реакції та інші ускладнення. Для гарантування безпеки в медицині використовуються стандартизовані протоколи, програми контролю якості, а також системи моніторингу та звітності, що дозволяють оперативно виявляти проблеми й реагувати на них. Важливою частиною є також культура безпеки в медичних установах, де кожен працівник усвідомлює свою відповідальність за безпеку пацієнта. Ефективність медичних послуг передбачає досягнення найкращих результатів лікування з урахуванням наукових даних і сучасних технологій. Медичні втручання повинні проводитися на основі доказової медицини, і кожне лікування повинно

бути спрямоване на досягнення оптимальних результатів для пацієнта. Ефективність також охоплює й економічний аспект – використання ресурсів має бути оптимальним, щоб забезпечити високу якість медичних послуг за розумні кошти.

Пацієнтоорієнтованість є ще одним важливим принципом європейських стандартів. Медична допомога повинна бути орієнтована на потреби та інтереси пацієнта, враховувати його особисті обставини, уподобання та культурні особливості. Пацієнт має бути активним учасником процесу прийняття рішень щодо свого здоров'я, що забезпечується через консультування, пояснення можливих варіантів лікування та їхніх ризиків, а також надання можливості для вибору найбільш доцільних варіантів [8]. Своєчасність медичних послуг полягає в тому, що пацієнт має отримати необхідну допомогу без затримок, що можуть призвести до погіршення стану здоров'я або ускладнень. Своєчасність включає не тільки швидкість реагування на потреби пацієнта, але й організацію процесів у медичних закладах таким чином, щоб не виникало черг і затримок при прийомі пацієнтів, а також швидке реагування в екстрених ситуаціях. Європейські стандарти медичних послуг також передбачають, що медичні установи мають відповідати певним вимогам щодо інфраструктури, матеріально-технічного забезпечення, професійної підготовки медичного персоналу, а також дотримуватися стандартів якості в роботі з медичними технологіями. Усі ці вимоги разом створюють основу для високої якості медичних послуг, що є критично важливим для досягнення позитивних результатів лікування. На рівні державного управління європейські стандарти включають вимоги до організації національних систем охорони здоров'я, взаємодії між державними органами та медичними закладами, а також до моніторингу та оцінки якості надання медичних послуг. Важливою частиною цього процесу є акредитація медичних закладів, яка передбачає перевірку їхньої відповідності національним та європейським стандартам.

Механізми публічного управління охороною здоров'я включають організаційні, фінансові, правові та адміністративні аспекти, що сприяють ефективному управлінню медичними послугами. Вони передбачають розробку законодавчої бази, що визначає правила та стандарти для медичних установ, а також фінансування системи охорони здоров'я через державний бюджет або медичне страхування. Адміністративне управління забезпечує координацію роботи органів влади та медичних установ, контроль за якістю медичних

послуг та прозорість. Важливим механізмом є також використання цифрових технологій, що спрощують управлінські процеси та підвищують ефективність надання медичних послуг. Зворотний зв'язок із населенням через опитування та громадські консультації допомагає виявляти проблеми й покращувати систему охорони здоров'я. У результаті ці механізми забезпечують досягнення європейських стандартів, зокрема доступності, безпеки та ефективності медичних послуг, і сприяють їхньому сталому розвитку.

Для ефективного публічного управління охороною здоров'я в контексті європейських стандартів та доказової практики необхідно створити систему моніторингу та оцінки якості медичних послуг, що включатиме постійне спостереження за виконанням медичних стандартів, аналіз ефективності політик охорони здоров'я, а також адаптацію заходів для покращення результатів. Моніторинг якості медичних послуг охоплює оцінку показників здоров'я населення, рівня задоволеності пацієнтів, результатів лікування, безпеки медичних процедур та економічної ефективності витрат на охорону здоров'я. Для цього використовуються різноманітні інструменти, такі як клінічні аудити, опитування пацієнтів, а також аналіз великих баз даних про медичні послуги. Європейські стандарти передбачають використання національних і міжнародних індикаторів якості, зокрема показників смертності, госпіталізації, ефективності лікування та доступності медичних послуг. Оцінка цих індикаторів дозволяє виявляти слабкі місця в системі охорони здоров'я та застосовувати необхідні коригувальні заходи. Управління якістю медичних послуг вимагає також постійного вдосконалення стандартів на основі новітніх досліджень і результатів доказової медицини. Це дозволяє оперативнo впроваджувати інноваційні методи лікування та оптимізувати вже наявні підходи. Важливою складником є також розвиток внутрішнього контролю якості в медичних установах, що включає навчання персоналу, удосконалення практик і систематичний моніторинг.

Одним із головних викликів для інтеграції України в європейський простір охорони здоров'я є гармонізація національних стандартів із європейськими. Суттєві відмінності в підходах до організації медичних послуг, контроль їхньої якості та забезпечення доступності медичної допомоги ускладнюють процес. Національна нормативно-правова база часто характеризується дублюванням положень, недостатньою узгодженістю між різними рівнями управління та відсутністю чіткого механізму імплементації

європейських стандартів. Це створює бар'єри для ефективного реформування системи охорони здоров'я в Україні. Недоліки системи публічного управління охороною здоров'я також суттєво впливають на здатність країни адаптувати європейські практики. Застарілі механізми управління, бюрократичні перешкоди, недостатнє фінансування, низький рівень прозорості й підзвітності ускладнюють реалізацію реформ. Особливо проблемною є відсутність дієвих інструментів моніторингу та оцінки якості медичних послуг, що є ключовою вимогою для відповідності європейським стандартам. Важливу роль у впровадженні європейських стандартів відіграють громадськість і пацієнти. Вони мають бути залучені до процесу реформування через механізми громадського контролю, обговорення та участь у формуванні політик. На жаль, рівень поінформованості громадян щодо їхніх прав у сфері охорони здоров'я та механізмів захисту залишається низьким. Це обмежує їхню активність у відстоюванні інтересів та впливі на прийняття рішень.

Перспективи інтеграції української системи охорони здоров'я в європейський простір значною мірою залежать від успішного подолання цих викликів. Першочерговим завданням є впровадження комплексних реформ, які забезпечать узгодженість нормативно-правової бази, покращать фінансування медичної сфери, підвищать рівень професійної підготовки медичних працівників і посилять контроль за якістю послуг. Розвиток цифрових технологій у медицині також сприятиме прозорості, ефективності й доступності системи. Успішна реалізація цих заходів дозволить Україні не лише наблизитися до європейських стандартів, але й створити стабільну та ефективну систему охорони здоров'я, орієнтовану на потреби громадян. Для вдосконалення механізмів публічного управління в системі охорони здоров'я України необхідно здійснити низку практичних кроків. Передусім варто запровадити ефективні механізми стратегічного планування на основі доказових даних. Це включає регулярне оновлення нормативно-правової бази з урахуванням європейських стандартів, чітке визначення функцій та відповідальності всіх рівнів управління, а також розробку комплексних стратегій з акцентом на забезпеченні доступності та якості медичних послуг. Крім того, необхідно запровадити системи моніторингу та оцінки ефективності управлінських рішень, що дозволить вчасно коригувати політику у сфері охорони здоров'я. Для покращення якості медичних послуг в Україні слід запровадити

багаторівневу систему контролю якості, орієнтовану на міжнародні стандарти. Це передбачає впровадження систем сертифікації медичних закладів, що відповідають вимогам ЄС, та проведення регулярного незалежного аудиту. Необхідно також підвищити кваліфікацію медичних працівників через освітні програми, тренінги та стажування за кордоном. Важливим є забезпечення рівного доступу до медичних послуг для всіх верств населення, із вразливими групами включно, шляхом удосконалення системи страхування та фінансування охорони здоров'я.

Окрему увагу слід приділити використанню цифрових інструментів та аналітичних даних для прийняття управлінських рішень. Це передбачає створення єдиної електронної системи охорони здоров'я, яка забезпечить доступ до повної та актуальної інформації про стан медичних закладів, пацієнтів і медичних послуг. Використання аналітичних платформ на базі великих даних (Big Data) дозволить проводити моделювання, прогнозування та аналіз ефективності рішень у реальному часі. Також доцільно впровадити цифрові інструменти для збору зворотного зв'язку від пацієнтів, що сприятиме підвищенню прозорості та орієнтації на потреби громадян. Реалізація зазначених рекомендацій дозволить зміцнити управлінську спроможність у сфері охорони здоров'я, покращити якість медичних послуг та забезпечити стійкий розвиток української системи охорони здоров'я відповідно до європейських стандартів.

Висновки. Система публічного управління охороною здоров'я в Україні потребує подальшого вдосконалення для досягнення європейських стандартів. Попри позитивні зрушення, зокрема в галузі медичного фінансування через НСЗУ та розвиток цифрових технологій, українська модель охорони здоров'я все ще має низку проблем, таких як недостатнє фінансування та централізоване управління. Порівняння з європейськими країнами показує, що Україні слід розвивати змішане фінансування, поєднуючи державні інвестиції та медичне страхування, що дозволить забезпечити більшу стабільність та доступність медичних послуг. Європейські країни, такі як Німеччина, Франція та Швеція, мають більш децентралізовану організацію управління, що дозволяє регіональним органам ефективніше адаптувати медичні послуги до потреб населення.

Контроль якості медичних послуг в Україні поступово покращується через акредитацію медичних установ та моніторинг НСЗУ, однак для досягнення високих стандартів якості,

необхідно активно запроваджувати міжнародні практики та регулярні перевірки медичних закладів. Також цифровізація охорони здоров'я в Україні перебуває на початковому етапі, у той час, як у багатьох європейських країнах такі системи працюють на високому рівні, включаючи електронні медичні картки та телемедицину. Загалом, для забезпечення належної якості медичних послуг в Україні необхідно адаптувати найкращі європейські практики, підвищити ефективність фінансування, удосконалити організацію управління та покращити контроль якості медичних послуг, що дозволить наблизити українську систему охорони здоров'я до європейських стандартів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бондар К. Удосконалення механізмів публічного управління сталим розвитком регіонів України в умовах глобалізації: адаптаційний підхід. *Державне будівництво*. 2021. № 30(1). URL: <https://periodicals.karazin.ua/db/article/view/19063>
2. Сазонець І., Вівсянник О. Передумови функціонування міжнародних організацій в інституційному механізмі державного управління системою охорони здоров'я. *Право та державне управління*. 2020. № 1(2). С. 170-179.
3. Долгіх М. Закономірності реформування механізмів публічного управління системою охорони здоров'я в Україні у контексті європейського виміру. *Наукові перспективи*. 2021. № 1(7). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/115/116>
4. Долгіх М. Закордонний досвід формування механізмів публічного управління системою охорони здоров'я. *Право та державне управління*. 2020. № 1(2). С. 107-114. URL: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2020/tom_2/17.pdf
5. Зима І. Аналіз законодавчого забезпечення державного управління трансформацією системи охорони здоров'я. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 7. С. 108-113.
6. Кузьменко Г. Зарубіжний досвід публічного управління у сфері охорони здоров'я. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. № 3(72). С. 113-119.
7. Кузьменко Г. Проблеми реалізації механізмів публічного управління у сфері охорони здоров'я в Україні. *Публічне урядування*. 2022. № 2(30). С. 47-54.
8. Мельниченко О., Овчарова Ж. Публічне управління розвитком сфери охорони здоров'я як предмет наукових досліджень. *Таврійський науковий вісник. Серія Публічне управління та адміністрування*. 2022. № 4. С. 40-46.
9. Миргород-Карпова В., Шлапко Т., Старинський М. Європейські стандарти забезпечення прав споживачів медичних послуг (пацієнтів). *Modern Engineering and Innovative Technologies*. 2021. № 17(2). С. 109-115.
10. Остапенко О. Проблеми та шляхи удосконалення публічного управління системою охорони здоров'я в Україні. *Наукові перспективи*. 2024. № 7(49). С. 472-483.
11. Ткаченко В. Європейський досвід управління якістю медичних послуг та його ефективність у первинній медичній допомозі. *Державне управління*. 2022. № 19–20. С. 132-140.
12. Шевчук Р. Аналіз зарубіжного досвіду публічного управління у сфері охорони здоров'я. *Публічне урядування*. 2022. № 4(32). С. 80-86.
13. Гавриченко Д.Г. Теоретичні підходи реформування механізмів публічного управління у сфері охорони здоров'я. *Публічне управління та регіональний розвиток*. 2022. № 15. С. 68-86. URL: <https://doi.org/10.34132/pard2022.15.03>